

Handläggare
Sigurdson Björn

Datum
2016-01-18

Diarienummer
KSN-2015-2211

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss: En samlad torvprovning (Ds 2015:54)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att besvara remissen enligt bilaga.

Ärendet

Kommunen har fått departementspromemorian En samlad torvprovning, Ds 2015:54, på remiss med svarsdatum 15 februari 2016.

Torv används som bränsle (energitorv) men också för andra ändamål som odlingstorv, t.ex. jordförbättringsmedel och stallströ. I promemorian föreslås att energitorvtäkter ska regleras på samma sätt som odlingstorvtäkter, i miljöbalken. Energitorv omfattas i dag av ett koncessionssystem. Detta betyder att fastighetsägare som opponerar sig mot att deras fastighet tas i anspråk för undersökning eller bearbetning av energitorv har små möjligheter att påverka ianspråktagandet då den som ansöker om koncession kan få tillgång till marken genom markanvisning.

Koncessionssystemet ger staten möjlighet att styra över att torv utvinns i önskad omfattning och över vem som utvinner torv. Inhemsk torv skulle ersätta importerad olja. Samhällets reglering av energisystemet och synen på torv har förändrats sedan 1970-talet då koncessionssystem tillkom. I dag bygger den långsiktiga energipolitiken på generella ekonomiska styrmedel. Koncessionssystemet är därför inte längre motiverat med hänsyn till energipolitiken. Genom att koncessionsrätten för torv tas bort får fastighetsägare möjlighet att avgöra om energitorv ska utvinnas på fastigheten och av vem, eller om torv ska utvinnas för andra ändamål.

Besluten enligt de olika lagstiftningarna kan innehålla olika villkor och torvlagen och miljöbalken innehåller olika bestämmelser om tillsyn och prövas av olika myndigheter. Förslaget innebär att provningen av överklagade beslut flyttas från regeringen till mark- och miljödomstolarna. Dessa avgör i dag andra mål om täkter, bl.a. ansökan om tillstånd till odlingstorvtäkt. Domstolarna har en samman-

sättning som är väl lämpad för att avgöra denna typ av mål. Författningsändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2017.

Departementspromemorian nås på nedanstående länk

http://www.regeringen.se/contentassets/07d5fc7b525f4c27ab30eebdb8e75a5a/ds-2015_54-en-samlad-torvprovning.pdf

Föredragning

Torv som energibränsle används idag i Uppsala enbart, så vitt känt, av Vattenfall för fjärrvärme- och el-produktion i kraftvärmeverket i Boländerna. Torven till Vattenfall kommer inte från länet. Tillförd energi från torv varierar över åren, från 632 GWh år 2011 till 411 GWh år 2014. Av totalt tillförd energi utgjorde torven 30 respektive 22 procent, men mer än hälften av utsläppen av koldioxid. Totalt i Sverige användes torv motsvarande 2 000 GWh, eller 0,3 procent av Sveriges totala energitillförsel. Uppsalas andel av torv för energi är alltså cirka en fjärdedel.

Utvecklingen i Uppsala speglar den historiska utvecklingen i Sverige över torvens betydelse som beskrivs i departementsskrivelsen.

Kontoret bedömer att torv inte längre är en strategisk resurs för energiförsörjning, troligen inte ens som beredskapsreserv. Motivet för en särskild koncessionslagstiftning faller därmed. Nuvarande dubbla lagstiftning kan därmed förenklas till provning via miljöbalken. Föreslagna förändringar utestänger inte möjligheten för torv för energianvändning, eller annan användning. Nuvarande system ger däremot en inlåsning till enbart energi.

Kommunstyrelsen föreslås därför tillstyrka förslaget.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontor

Handläggare
Björn Sigurdson

Datum
2016-01-07

Diarienummer
KSN-2015-2211

Miljö- och energidepartementet

Yttrande över remiss En samlad torvprovning, (Ds 2015:54)

Uppsala kommun har beretts möjlighet att lämna ett yttrande över departementspromemorian En samlad torvprovning, Ds 2015:54.

Torv som energibränsle används idag i Uppsala enbart, så vitt känt, av Vattenfall för fjärrvärme- och el-produktion. Torven till Vattenfall kommer inte från länet. Tillförd energi från torv har utgjort 22-30 procent av totalt tillförd energi de senaste åren i Vattenfalls verk, men mer än hälften av utsläppen av koldioxid. Uppsalas andel av användningen av energitorv i Sverige utgör cirka en fjärdedel.

Vattenfall har kommit långt i arbetet med att ersätta nuvarande kraftvärmeverk med ett nytt som ska eldas enbart av biobränsle av skoglig härkomst. Ett nytt verk planeras för 2020. Dryga 10 procent av Uppsalas växthusgasutsläpp försvinner då. Vattenfall har målet i Uppsala att vara klimatneutralt till 2030. Uppsala kommun har målet att vara fossilbränslefritt med förnybara energikällor till 2030 samt vara klimatpositiva 2050. Utvecklingen i Uppsala speglar den historiska utvecklingen i Sverige av torvens betydelse som beskrivs i departementsskrivelsen.

Inom ramen för klimatkonventionen räknas torv som ett fossilt bränsle och tilldelas en motsvarande utsläppsfaktor. Torvens negativa och positiva klimatpåverkan är svårberäknad. Den beror på många olika faktorer och är specifika för varje plats, mänskliga ingrepp och vilket tidsperspektiv som anläggs. Ingrepp och torvanvändning bör utredas i syfte att se om de olika torvmarkerna kan ge ett klimatpositivt bidrag. Myrar är en typ av våtmark där torvbildning sker. Myrar fyller många viktiga ekosystemtjänster och omfattar en betydande del av vår biologiska mångfald. Den ursprungliga biotopen utplånas vid brytning. Återställande efter bruk ger ett annat resultat.

Uppsala kommun bedömer att torv inte längre är en strategisk resurs för energiförsörjning, troligen inte ens som beredskapsreserv. Sverige har stora bioenergiressurser i skogen och annat biomaterial samt bygger upp kraftproduktion från sol och vind. Motivet för en särskild koncessionslagstiftning faller därmed. Nuvarande dubbla lagstiftning kan därmed förenklas till provning via miljöbalken. Detta torde ge administrativa vinster för alla parter. Markägarens rättigheter och ansvar stärks. Givet de stora miljövärden som finns och betydelse för klimatpåverkan är det positivt att en samlad provning sker mot miljöbalken. Föreslagna förändringar utestänger inte möjligheten för torv för energianvändning, eller annan användning. Nuvarande system ger däremot en inlåsning till enbart energi. Vi ställer oss därmed positiva till förslaget.

Marlene Burwick

Ingela Persson

Ordförande

Sekreterare